

धूम+णिच्-अण । (भुञ्ज) ऽगृहधूमे । ७त०गृहवृत्तिधूमे च
आगुर् स्तो आ+युर्-क्तिप् । प्रतिज्ञायाम् “अस्य यज्ञस्यागुर्
उड्चमशीय” नृतिः । [एमध्यत्व ।

आगुरण न० आ+गुर-ल्युट् । उद्यमे घ० दीर्घः आगूर-
 आगू स्त्री आ+गम-क्तिप् “अ च गमादीनाम् मलोपे
 जकारदेशः प्रतिज्ञायाम् । वधूवद्रूपम् ।

आगूँस् ति० व्या+गुर-क्त । ऽड्यते । भावे क्त २ड्यप्ते न० ।
 आगूँस् ति० व्या+गुर-क्त “नसत्त्वादिना” पा० नि० वेदे
 नत्वाभाव' ऽड्यते । भावे क्त । २ड्यप्ते न० ।

आगूर्तिन् त्वि० आगूर्तिमनेन द्रष्टा० इति । कृतोद्यमे “आगूर्तिं
वा एष भवति यो दर्शयामासाभ्यां यजते” श्रुतिः ।

आग्नापौ ण त्वि० अग्निश्च पूषा च द्व० आनङ् अग्नापूषाणौ
तौ देवते अस्य अण् द्विपददृष्टिः बा० नेत् । अग्नापूषदेवताके
हविरादौ । “आग्नापौष्ण, इन्द्रापौष्णः” कात्या० १५.२।

आग्नावैशाव त्रि० अग्निश्च विष्णुश्च व० आनङ् अग्नाविष्णू तौ
 देवते अथ अण्व् द्विपदयङिः “इह्रुडौ” पा० इत्थे प्राप्ते “विष्णौ
 न” वान्ति० नेत्थम् । अग्नाविष्णुदेवताके हविषादौ । “अथ-

श्वोभूते आग्नावैष्णवमेकादशकपालं पुरोडाशं निर्वपति”
 “तज्जादाग्नावैष्णव एकादशकपालः पुरोडाशो भवति”
 इति च शत० ब्रा० । “आग्नावैष्णव ऐन्द्रावैष्णवः” कात्या०

१५,२ अग्नाविष्णुशब्दौ विद्यते यत्र विमुक्ताः अण् ।
अग्नाविष्णुशब्दयुक्तौ २अध्याये ३अनुवाके च ।

अग्निं क त्वि० अग्नेरिदं वा० ठक् । अग्निं सम्बन्धिनि । “प्रक्ष-
ताभ्योद्वपभणानि कृत्वा संप्राग्निंकान्याकूतिमिति” कात्या०
३६, ५ । “द्विष्य स्थाल्याः शुबेणेत्येतदध्याग्निं के भवति” कर्क-
षता श्रुतिः । [दत्तसन्निपददेशादौ ।

अग्निदात्तेय लि० अग्निदत्त+चतुर्थ्यां सख्या० ढक् । अग्नि-
अग्निपद लि० अग्निपदे दीयते कार्यं वा व्युष्टा० अण् ।
अग्निस्थाने १ दीयमाने २ कार्यं वा पदार्थे ।

आग्निमासत त्रि० अग्निश्च मरुतश्च द्व० आनङ् अग्नामरुतौ
तौ देयते अस्य अण् द्विपदद्विः इङ्ङौ पा० इत् । अग्ना
मरुतदेवताको ऽयस्ते स्तोत्रभेदे ऽङ्ङिरादौ च ।

आग्निवरुण त्रि० अग्निश्च वरुणश्च द्व० इत् आग्निवरुणौ तौ
 देवते अस्य कृष्ण द्विपदद्विः “इहृष्टौ” पा० इत् । अग्नी-
 वरुणदेवताके हविरादौ ।

आग्निवेश्य पुंस्त्री आग्निवेश्य कपेरपत्यम् गग्री० यञ् ।
 तदपेरपत्ये “पुरोहितञ्च औरव्य ! वेदेवेदाङ्गपारगम् ।
 आग्निवेश्यस्य राजानम्” भा० आश्व० प० ६४ ब० स्त्रियां

छीप् यलोपः । अग्निवेशी तद्गोत्रजस्त्वयाम् ।
 अग्निशर्भिर्भुंस्त्री० अग्निशर्भ्याणोऽपत्यं बाह्या० इज् ।
 तदपत्ये ततः गोत्रे फक् । अग्निशर्भ्यायणः तद्गोत्रजे भुं
 स्त्री० अग्निशर्भ्या भवः गृहा० क् । अग्निशर्भ्याय तद्भवे त्रि०
 अग्निष्टोमिक पु० अग्निष्टोमं क्रतुं वेत्ति तत्प्रतिपाद-
 कग्रन्थमधीते वा ठक् । १ अग्निष्टोमयज्ञाभिज्ञे २ तत्प्रति-
 पादकग्रन्थपाठके च । अग्निष्टोमग्रन्थस्य व्याख्यानः
 ग्रन्थः ठज् । अग्निष्टोमयज्ञव्याख्याने ३ ग्रन्थे ४ विद्यतौ
 स्त्री छीप् । [अग्निष्टोमदर्शनायाम् ।

आग्निष्टोमिकी स्तो० अग्निष्टोमस्य दक्षिणा ठज् छीप् ।

आग्नीध्र न० अग्निमित्ते अग्नीत् तस्य शरणम् "अग्नीधः

शरणे रण् भञ्ज" वार्त्ति० रण् भत्यान्न जश् । अग्नीधो-

यजमानस्य स्थाने उपचारात् २ साग्निके द्विजे

सि० कौ० । अग्निं धारयति धृ-मूल० क पूर्वपददीर्घस

स्वार्थे अण् इति वा । साग्निके यजमाने द्विजे । “प्रति योहि

प्रस्थितं सौम्यं सधु पिबाम्नीधात्" ऋ० २, २६, १ ।

अग्नीध्र+स्वाध्वं अग्न् । २ अग्नीध्रस्थाने स्त्रियां ङीप्

अग्निधो तदाधारभूमी स्तो । स्वार्थे गृहा० ख प्याग्नी-

ध्रियः । अग्निस्थाने गाहपत्याद्वा अग्निध्रियमागच्छति ।

श्रुतिः आग्नाधिसदस् दृष्टात् कः । आग्नाधिसन्ध्यानि
 नि. "आग्नाधिसन्ध्यानि" - नि.

वि० । अग्निव्रतं प्रथमं चिनाति श्रुतिः ।

[illegible]

मन्त्रेण वि० कर्मिण्य इत्यादि० वाच्यं यौ वैश्वे कामा कामा

“वेनस्य पयस्य” इति पा० नोज्जगपटवजिः वज्रभावाय

नेत । अग्नेन्देवताको ज्विरादौ स्त्रियां ङीप् । “या

वा अग्नेन्दैर्वाग्नी सा" इतिः ।

मेय त्वि० अग्नेरिदम अग्निदेवता वास्य ढक । अग्निदेव-

ताके ? हमिरादौ "आग्नेयः पुरोडाशो भवति" शत० ब्रा०

२ अग्निमन्त्रिनि च इक्षतिकानक्षत्रे न० तस्य अग्नि-

देवताकत्यान्तथात्वम् “आग्नेयाप्पतिदैवतेति” ज्योतिः०।

अग्निना प्रोक्तं पुराणं ढक् । “व्याग्नेयं वेदसंज्ञितम्”

इत्युक्ते अग्निप्रोक्ते महापुराणभेदे अग्निपुराणशब्दे

विष्टतिः ४ प्रतिषदि तिथौ स्त्री तस्याः तद्देवताकल्पसूक्तं

यथा “अग्निः प्रजापतिः गौरी मणेशोऽहिर्गुहोरविः ।

शिवोदुर्गायमोविस्मोहरिः कामोहरः शशी । पितरः

प्रतिपदादीनां तिथीनामधिपाः क्रमात् । “पु. ख. सु.” तस्य

तद्दीर्घजातत्वात् तथात्यम् । अग्निरेतःशब्दे विवर्तितः ।